

MLADO JUTRO

Št. 2

Ljubljana, 14. januarja 1949

Leto XI.

CIRKUŠKO ŽIVLJENJE

POVEST S SLIKAMI

Krik groze se je izvil navzočim. Ko so videli, da pada motorno kolo proti dnu, so bili prepričani o nesrečnem koncu drznega vozača. Toda Jerry, ki je ves čas vožnje čutil, da z motociklom nekaj ni v redu, se je v zadnjem trenutku z naporom vseh svojih sil pognal kvišku in se poskusil ujeti za ograjo okoli gornjega ruba kadi.

Simson je napeto opazoval vse podrobnosti. Bil je uverjen, da se bliža

svojemu smrtu, ko bo sedaj zaradi nesreče spiahnila Jerryjeva priljubljenost. Pri prvem znaku nesreče, je zakričal z drugimi vred, nato pa brž zdrvel po lesenih stopnicah iz šotora. Kljub vsej hudobnosti mu ni bilo do tega, da bi gledal dozdevno neodvrtljivi potek nesreče do konca.

Toda nevarnost je dala že marsikomu nesluteno moč. Medtem ko je puhajoči stroj z oglušujočim truščem zgrmel na tla, je Jerryju uspelo, doseči ograjo. Nekaj trenutkov je tako obvisel, da se je popolnoma osvestil; nato se je v lepem loku zaviltel preko ograje in bil je med gledalci, ki so mu vsi srečni navdušeno ploskali. Pri tem je bil Jerry tako miren, da so bili nekateri pripravljeni verjeti, da je bil ves ta razburljivi prizor le del vratolomne Jerryjeve umetnije. (Daje prihodajšč)

Kačji grad

V letošnjih počitnicah sem se mudila v Dobrni. To lepo in prijazno zdravilišče se nahaja približno štiri ure od Celja.

V bližini Dobrne na strmem hribu štrlijo proti nebu razvaline Kačjega gradu. O teh podrtinah mi je neka tamkajšnja stara manica povedala tole:

Pred sto in sto leti se je tu gori košatil lep in mogočen grad. Gospodar tega gradu je bil ljudomil človek. Prav tako blaga in dobra je bila njegova gospa soproga. Imela sta otroka, malo ljubeznivo hčerkico, ki je bila precej bolehnna. Prav zato sta jo še bolj čuvala in dan in noč skrbela za njeno dobro. Deklica jima je bila največji zaklad na svetu.

Pa je že tako, da ni nič stalnega pod božjim soncem. Tudi nebogljenemu in negovanemu otročiču se je naenkrat zaobrnilo. Nenadoma ji je umrla ljubeča mamica.

Leto pozneje se je graščak spet poročil. Deklica je dobila novo mater, ki pa je bila pravo nasprotje njene prave pokojne mamice. Otroka je sovražila in mu ni privoščila lepe besede. Toda vse je še šlo za silo, dokler je bil doma oče. Ko pa je moral gospod oditi na vojsko proti Turkom, je neusmiljena ženska zagospodovala na gradu, da je bilo joj.

Posli so kmalu drug za drugim zapustili službo. Ni si pa mogla pomagati mala grajska hčerka, ki je izmed vseh največ prestala od krute ženske.

Nekoč jo je hudobnica zaprla v globoko in temno klet. Deklece je v obupu in strahu klicalo na pomoč. Seveda zaman. Čule so jo le mrtve stene. Vse to mučenje je bilo za slabotno in bolešno siroto preveč. Počilo ji je drobno srcece. Zjutraj so jo našli v kleti mrtvo.

Ko se je potem graščak povrnil, mu je gospa vso resnico binavsko prikripla in ga prepričala, da je hčerka kljub veliki negi umrla naravne smrti.

Dobrega grajskega gospoda je hčerkin smrt tako užalostila, da ji je kmalu sledil v večnost.

Zdaj je bila hudobna žena neomejena gospodarica obširnega posestva. Toda prav malo časa. Božja kazen ji

je bila za petami. Le par tednov po mečevi smrti se ji je spodtaknilo na strmih stopnicah. Padla je v globino in se ubila.

Komaj so njene grešne kosti zagrebli v zemljo, že se je začela širiti govorica, da v gradu straši. V grad si poslej ni upal nihče več. Še celo sosodje so se tako ob večerih plašno ozirali v sive grajske zidove.

Nekega dne je gnał pastirček svojo čredo mimo grajske kleti. Tedaj je začul jokajoč glas:

»Deklica mala, pastorka moja, odpusti! Daj mi mirno spati hu-huu —!«

Deček je imel toliko poguma, da je pogledal skozi okno v klet. Videl je veliko in ostudno kačo. Ves prestrašen je zbežal od nesrečnega kraja.

Te strašne kačje klice so potem čuli tudi sosodje. Zaprošili so celjsko duhovščino za pomoč.

Res je prišel iz Celja neki zelo pobožen duhovnik in blagoslovil ves grad.

Od tedaj so imeli grajski sosodje mir pred kačo.

Vrnitev izseljencev

*Jesenske so sapice vele čez polje,
v meglo zavijala se je ravan;
Po ulicah mrke hitele so trume,
Na nebu začel se je delati dan.*

*»Popotniki trudni od kod mi h'ite?
Zakaj vam je tožen, zamrl vaš glas?«
»Od daleč k vam vodijo bele te ceste,
Pred nami še daleč leži naša vas.*

*Prispeli iz mračne smo mrzle tuine,
Pustili smo tamkaj vso našo mladost.
Domače spet vidimo ljube ravnine
srca naša zopet nam polni radost.*

*Tuini smo dali mi svoje življenje
Tuina nam vzela vso našo je mladi
Domov smo prinesli kupo trpljenja,
Življenje zdaj naše je temno ko noč.«*

Požegar Draga, dijakinja M. Sobota

NAŠE NAJLEPŠE PESMI

To rubriko smo uvedli za slovenske stroke ki živijo izven meja naše lepe domovine. Objavljali bomo naše najlepše pesmi, da se z njimi seznanijo in tako spoznajo vso lepoto materinskega jezika.

★

Simon Gregorčič:

Mojo srčno kri ...

Mojo srčno kri škropite
po planinskih solnčnih tleh,
kakor seme jo vrzite
po dolinah in po bregih.

Pomlad iz krvi rodila
cvetke tisočere bo
ter prijazno mi gojila
svoje nežne hčere bo.

Deve zorne, dečki zalji
brati bodo rože te,
v kite bodo jih spravljali,
devali jih na srce.

In srce jim bo ogrelo
cvetje, zraslo iz krvi,
da za rod in dom plamtelo
bode jim do konca dni.

KAKO SE IGRA ŠAH

Pozor mladi šahisti!

Dragi stric Matie! V 41. številki »Mladega Jutia« (z dne 8. oktobra letnega leta) si nam popisal, kako si lahko vsak sam napravi šahovnico in šahovske figure. Jaz sem jih že napravil, ampak na žalost še ne znam igrati šaha. Hotel sem s kupiti knjižico z navodili za igranje, pa so vse te knjižice za ubogega študenta predrage. Nam dijakom bi zelo ustregel, če bi v eni izmed prehodnjih številki napisal glavne stvari o šahovski igri. Marsikdo bi se v zimskih mesecih poprijel šahovske igre. V imenu mnogih sošoljakov izražam to željo in Te lepo pozdravljam.

Ferdo Sajovic, dijak v Ljubljani

★

Postavi šahovnico predse vedno tako, da bo spodnje desno polje belo! Glede igre pa bomo najprej pri stvari, če se ne vržemo takoj na začetno pozicijo, temveč prei spoznamo, kako sploh smem figure premikati.

Trdnjavo smemo s polja, kjer stoji, premakniti po vodoravni vrsti ali pa po navpični vrsti; tekača samo po diagonalnih črtah, to se pravi po črtah, ki gredo iz kota v kot preko iste barve, na katerem trenutno stoji tekač. Kraljico smemo premikati po vodoravnih, po navpičnih in tudi po diagonalnih črtah. Pri teh premikih ne smejo figure skakati preko drugih figur. Pr-

vo tujo figuro, na katero v smeri premika naletimo, odstranimo z deske in postavimo našo figuro na isto polje. Na isto polje ne smemo postaviti dveh lastnih figur, z drugo besedo: polja zasedena po naših figurah so za naše figure nepristopna. Nekoliko drugačen je hod konja. Konj skače tako, da ima njegov pot po deski obliko velike črke L. Dve polji v črti (vodoravni ali navpični), nato eno polje pravokotno v eno ali drugo stran ali pa obratno. Konj sme skakati preko figur. Kralju se ne smemo, da bi begal v prav velikih skokih po deski. Smemo ga premakniti samo za eno polje, pri čemer pa smer ni predpisana. Dobro pa si zapomni: kralja ne smemo postaviti na tako polje ki ga obvaruje neka tuja figura, torej tudi ne v neposredno bližino nasprotnega kralja. Pri premikanju kmetov moramo poznati začetno pozicijo. Postavi šahovnico pravilno! V prvi dve vrsti spodaj pridejo bele figure in sicer v spodnjo vrsto po redu z leve: stolp ali trdnjava, konj ali skakač, tekač ali lovec, kraljica ali dama, kralj, tekač, konj, stolp; v drugo vrsto postav vseh osem kmetov. Slično postav na drugi strani deske črne figure. Črna dama na črno polje! — Iz začetne pozicije smemo kmeta po izbiri premakniti za eno ali za dve polji v nav-

pični smeri proti nasprotniku. To velja za vsakega kmeta, dokler nismo napravili poteze z njim. Ko pa smo kmeta že enkrat premaknili, ga smemo vnaprej premakniti le za eno polje vedno navpično v smeri proti nasprotniku. Če naleti kmet v navpični vrsti ne svojo ali nasprotnikovo figuro, ne sme naprej, dokler se polje ne izprazni; izpodbijati ne moremo s kmetom v smeri gibanja (kot n. pr. pri trdnjavi), temveč diagonalno, in to le za eno polje desno ali levo. Kmet torej napreduje v navpičnici, nasprotne figure pa bije diagonalno. Če se prebije kmet do zadnje črte, ga smemo spremeniti v katerokoli figuro (Običajno v damo.)

Prehajamo do najvažnejšega — do cilja, ki ga skušata nasprotnika doseči. Zadnji cilj vsake stranke je vzeti nasprotniku kralja. Kadar napademo s kako figuro nasprotnikovega kralja, ga opozorimo z besedo »šah«. Nasprotnik mora potem ali kralja umakniti iz območja napadalne figure, ali napadalno figuro z neko svojo figuro vzeti (če je možno), ali pa mora postaviti med kralja in napadača neko figuro, ki zakrije šah. Ko nasprotnik na nobenega od omenjenih načinov ne more ubraniti kralja, je partija izgubljena — kralj mu stoji v matu. V splošnem bo nasprotnega kralja tem lažje matirati, čim več figur ima naša stran in čim manj nasprotnik. Če ne bomo mogli nasprotnika prisiliti k predaji z napadom na kralja, ga bomo skušali slabiti materialno. Večkrat se bo zgodilo, da si bo sta stranki druga drugi tako pobrali figure, da nobena ne bo več zmogla postaviti nasprotnikovega kralja v mat. Taka partija pravimo, da je končala neodločeno — remis. Najenostavnejši primer: na deski sta ostala sama kralja. Neodločen je še izid, če nasprotnik kralja nima napadenega, toda ne more, dasi je na potezi, napraviti poteze. Kralj stoji v patu.

Sedaj poznamo dovolj dejstev, da si ogledamo tok partije. Za to, kdo bo vodil bele, kdo črne figure, se običajno žreba. Beli ima prvi potezo, nato črni in tako izmenoma dalje. Beli in črni se razvijata, napadata ali branita. Z eno potezo smemo premakniti samo eno figuro. Le enkrat v partiji, ko se polja med trdnjavo in kraljem izpraznijo, smemo istočasno premakniti kralja kar za dve mesti desno ali levo,

trdnjavo pa puščamo zvezen kredja na notranjo stran. Tej potezi pravimo rošada. Rošade se ne sme izvršiti, če je polje, preko katerega se kralj premakne ogroženo po tuji figuri, ali pa, če sta trdnjava in kralj že bila premaknjena. Rošada spravi običajno kralja na varno in z druge strani stolpa do dela. Rošadi sta dve: velika in mala z ozirom na to, ali je stolp preskočil 2 ali 3 polji. Če ne želiš kmalu izgubiti, roširaj čimprej! Za vodstvo partije eksistira cela vrsta pravil in nasvetov, vsak šahist si jih prej ali slej iz izkustva sam ustvari; tiste, ki si žele naglega napredka, bodo seveda večstoletna izkustva, ki so zbrana v takozvani »teoriji šahovske igre« mnogo hitreje pripeljala do cilja, kot pa samo lastno opazovanje. Za začetek naj svetujem: ugrabi nasprotniku čim več figur; čuvaj svojo kraljico, ker je najgibkejša in najmočnejša figura; ne plaši se menjave enakovrednih figur. (Kmetje med seboj, tekač in konj) po vsaki partiji se vprašaj, zakaj sem izgubil; napako skušaj pri naslednjih partijah odpraviti. Zelje po napredku kot drugod tudi pri šahu ne opusti!

(Prof. L. Gabrovšek)

Berač

Z upognjenim hrbtom stopo po ce ti truden in zmučen, obrac poln je gub. V očeh se zrcalijo odsevi bolesti. Zanj je življenje le jok in obup.

»O kruta usoda, kaj si storila, da dala beraško si torbo na ramo? Mar bi ubila me, skopala mi jama in me k večnemu spanju položila!«

Truden je in oči se solze. Roka se tresce, ko prime za kljuko, vrata odpira, prosi le z nuko. Ljudje pa brez čuta mimo njega hito.

»Prosim« — je zadnja njegova beseda in v nji je vse — trpljenje in beda.

Goršič Lojze, dijak v Zagorju ob Savi

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadajih številčk so pravilno rešili;

Irena Jarc uč. IV. b. razr. mešane ljudske šole na Bledu, Zagar Cirilo dijak I. dr. real. gimn. v Ljubljani. Vič 161. Radko Lubšina uč. III. razr. na Glincah Tržaška c., Majda Črnigoj, uč. V. razr. v Celju, Griša Jeraj, dijak v Limbušu pri Mariboru.

★

D. D.: Sestavek »Po martinčke« objavimo na Martinovo nedeljo. Pravljičica o treh čevljarjih je precej dolga. Dolge spise spravimo težko pod streho. Obseg številke je omejen in vsebina mora biti kar najbolj pestra. S kratkimi sestavki nam vedno ustrežete!

★

Velislav: Črtica je živahno pisana in kaže odločno nadarjenost. Konec je pa močno prisiljen. Ali se Ti zdi res tako nujno, da gre deklica iskat očeta? Mnogo več pripovedniške moči leži v začetku črtice, potem pa stvar naglo pada. Morala pa bi biti ravno narobe! Imena, ki jih daješ svojim junakom, se morajo ujemati z okolico, v kateri živijo. Tako na primer bi se morala deklica imenovati Barbka, Jerica, Marija. Ančka — nikakor pa ne Nataša. Opazuj življenje okoli sebe! Pošlji kmalu spet kaj in ne zameri odkriti besedji!

★

»Večna prevara«: Ta pesem je res prežalostna za mladinski list. Drugo bom malo obrusil in objavil v eni izmed prihodnjih številčk.

★

Danila in Danica — dijakinji: Obe sta poslali globoko občuteni pesmi v spomin na umrlega očeta. Toda po rimah in obliki pesmi nista zreli za tisk. Udeležita se razpisanega natečaja!

★

D. H.: Črtico o Darču smo na žalost nepozno prejeli. Objavimo jo letos. — Razočaranje, ki ga opisuješ v svoji pesmi, ni vredno verzov! Izbiraj si lepše predmete! Sicer pa sodim, da imaš za nevezano besedo več nadarjenosti.

JUTROVČKI

PIŠEJO...

Dragi stric Matic! V tem novem natečaju sem se odločil, da ti odgovorim na vsa tri vprašanja. Že dolgo časa sem odlašal in sedaj odločil, da se oglasim v »Mladem Jutru«, katerega zvest čitatelj sem že od prvega razreda.

»Kam bi potoval, če bi imel denar.« je prvo in mislim za vse prav lahko vprašanje. Vsak človek, naj bo mlad ali pa star, si vedno želi, da bi videl čim več sveta. Zato ga posebno navdušujejo take knjige, članki in slike.

Tudi jaz sem imel in imam namen, že vedno željo da bi potoval, s to razliko, da ne mislim biti tak raziskovalec, kakor sem to mislil prej. Imel sem bašo željo da bi raziskoval neprehodne dele sončne Afrike.

Na drugo vprašanje ti pa povem, da mi je najljubša kemija. Posebno me zanimajo potzkusi, toda za formule nisem preveč navdušen.

Za tretje vprašanje sem si domislil dogodka: Smučali smo! Ravno smo tekli čez zamežen travnik. Pred menoj je bil moj tovariš. Nenadoma je začel metati noge v zrak, da smo vsi bušnili v smeh. A on je tako nesrečno padel, da si je zlomil smuč in se močno udaril na nogo. Smeha je bilo takoj konec in smo mu morali še pomagati, da je prišel domov.

S tem zaključujem in upam, da ne bo moje nismo romalo v koš. Lepo te pozdravlja

Bojan Vidmar, Stožice, Ljubljana, III. drg. 4Č. p. Jožica

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglasim pri Tebi. Opisati Ti hočem namreč svoj rojstni kraj. Rodila sem se v solnčni Gorici. Tam je res lepo in sonce tam lepše kakor kjerkoli na svetu. Nekaj let sem živela tam, potem sem se na ločila od svoje stare name in prišla sem v belo Ljubljano. Lepo te pozdravljam

Črnigoj Irma, dijakinja II. dr. real. gimn. v Ljubljani.

Dragi stric Matte! Že dolgo je od te-
ga, ko sem Ti zadnjikrat pisala. Tvoj
novi natečaj mi je bil tako všeč, da
sem se takoj pripravila k pisanju.
Onisati d bočem, kateri učni predmet
mi je najljubši.

Najljubša mi je slovenščina. To je
materin jezik in ga zato najbolj lju-
bim. Če se mi bo želja izpolnila, da
bom postala profesorica, bom učila slo-
venščino. Srčno Te pozdravlja

Ružigai Jelka, dijakinja II. r.
drž. real. gimn. v Celju.

Janez Zavrl dijak:

Jab'ana

Na bregu, med gostim grmovjem,
je začela rasti jablana. »Ne zadužite
me! Dajte mi malo zraka!« je milo
prosila. »Vedno vam bom hvaležna!«

Grmovje se je usmiliло in razgri-
lo svoje veje, da se je vitka jablana
lahko dvignila v zrak. Čez nekaj let
je bila višja od vsega grmovja. Postala
je ponosna in oblastna. Kadar jo je
božal lahki snovladanski veter in jo
je poljubovalo solnce s svojimi topli-
mi žarki, je govorila takole: »Kaj ste
vsi drugi v primeri z menoj? Prvi
solnčni žarki obsevajo čelo in prva ro-
sa pada na moja usta. Ptice sedijo na
moje veje, po vas pa se kvečjemu pla-
zijo kačele!«

Nekoga poletnega dne je bilo hudo
sonarno. Temni oblaki so se podili po
nebu in naznanjali nevihto. Grmovje
je ponizno povsilo svoje k zemlji. Ja-
blana pa je oholo dvignila glavo.

Tedaj se je ulila ploha in kmalu je
začelo tudi bliskati in grmeti. Kratek
blisk in strahovit pok! — in jablana se
je preklala na dvoje. Grmovje pa je
še bolj povsilo svoje veje. Ko se je spet
ziasnilo, se je grmovje veselo in posve-
ženo od dežja razvedalo okoli sebe.
Ponosna jablana je ležala na tleh.

U G A N K E

Križanka „Srnjak“

Vodoravno: 1. pasje ime, 2. odmerjen čas, 3. gozdna žival, 4. kdor krade, 5. grmičasto drevo.

Navpično: 1. pridevnik, 2. načrt ob-
leke, 3. glagol, 4. zelo običajna pijača,
5. kazalni zaimek.

Rešitev magičnega lika

Vodoravno: 1. R m, 2. miren, 3. las,
4. tir, 5. karat, 6. Ren

Navpično: 1. risar, 2. mak, 7. mir, 8.
metan, 9. kit, 10. rep.

Rešitev rebusa

Zvezde zlate lete čez trate.

Rešitev: kresnice.

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

Povest iz dobe, ko je Tekumze štel 12 let

Napisal Fric Steuben

— Vi hočete biti šavanski otroci in
se drznete ravnati zoper svoj rod?
Mladina nas hoče prisiliti, naj delamo
po njihovi volji? Mar verjameš ti, Te-
kumze, mar menite vi drugi, da se da

Kornstalk od otrok k čemur koli pris-
liti?

Toda Tekumze se je spet znašel in
se ni dal zmesti. Čeravno ga je spreme-
njeno zadržanje vrhovnega poglavarja

preslišal. S svojim resnim glasom je dejal:

— Izgubljen in pogubljen je, kdor ravna zoper odločitve svojega naroda. Toda nihče nam ne more braniti, da ne bi bili zvesti svojemu bratu Brzonožcu. Rod mladih gorskih levov je pil krvno bratovščino z Brzonožcem in z Belo bojevniško puščico. Če je v nevarnosti eden, so v nevarnosti tudi vsi drugi. Zmaga enega je tudi zmaga ostalih in če je eden zapisan smrti, hočejo umreti tudi drugi. Tako smo sklenili in tako bodil!

Tekumze je izpregovoril zlasti potrpitev krvne bratovščine posebno krepko. V zadnjem stavku je zvenela nenavadna odločnost. Nekoliko se je oddahnil. Potem je rekel glasno, bolj kakor je bilo potrebno:

— Narod lahko sklepa o smrti in življenju Brzonožca in Bele bojevniške puščice. Mi tega ne moremo, toda njuna smrt in življenje je tudi nam smrt ali življenje.

Kornstak je molčal. V napeti tišini je bilo čuti le divje pretnje, ki jih je tiho mrmral predse Usnjena ustnica. Ta se je pač zavedal, da je njegova igra izgubljena. Saj tega pač ne more za nobeno ceno terjati, da bi žrtvovali kar sedem dečkov z obema svetlolascema vred. Usnjena ustnica je z zamolklim glasom sikal svojim nosačem, naj ga odnesejo odtod. To se je zgodilo. Kornstak je mirno gledal. Ostali pa so mirno dalje sedeli na svojih prostorih. Usnjena ustnica še ni bil daleč, ko je Kornstak z grmečim glasom zavpil, da je tudi Usnjena ustnica lahko razumel besedo za besedo, ne da bi mogel ugovarjati zoper tako razsodbo:

— Brzonožec in Bela bojevniška puščica sta kri šavanske krvi. Nikoli ne bi mogel šavanski narod privoliti v njuno usmrtitev. Tekumze in mladi gorski levi so se odločili svoje boste. Šavanski narod je ponosen, da rodijo njegove matere take sinove.

Velikansko navdušenje se je sprostito nastal je vihar odobravanja in vnitja. Gašper in Lenka sta bila zdajci obkrožena od svojih sedmih tovarišev. Mnogi žena in moških je skoraj do smrti zgnatla ves Rod mladih gorskih levov, vsakdo si jih je hotel od blizu ogledati, govoriti z njimi in jim nožetati junaško srečo v bodoč-

nosti. Tako je zmagal Tekumze s svojim kodom mladih gorskih levov.

Dva dni po velikih tekmovanjih je Kornstak obiskal Sinu Bobnečega ptiča v njegovem šotoru in ga je suho poprosil, naj vzame oba bela otroka s seboj na pot k velikemu poglavarju belih ljudi in naj ju izroči njunim staršem. Sin Bobnečega ptiča je bil že sam hotel poprositi Kornstaka, naj mu da oba otroka s seboj na pot. Kakor da je osupel, se je prijazno nasmejal. Kornstak je bil tega vesel in je rekel:

— Želim, med svojim narodom mir. Zato ne maram, da bi Usnjena ustnica dan za dnem videl pred seboj svoj poraz. Ta dva bela otroka ga bodeta v oči. Pa tudi ni dobro imeti svetlolasce med našim narodom. Otroci našega rodu so postali krvni bratje bledih lic. Rdeča polt je rdeča polt, a blede lice naj ostane blede lice. Svetlolasca naj zapusti šotore in deželo Šavanov, taka je moja volja!

Sin Bobnečega ptiča ni dalje povpraševal vrhovnega poglavarja po vzrokih. Bilo mu je dovolj v veselje, da lahko vzame Gašperja in Lenko s seboj. Komaj je Kornstak zapustil njegov šotor, je Sin Bobnečega ptiča že dal poklicati brata in sestrico, da jima sporoči znamenito novico.

Še pred nekaj dnevi bi bila mlada svetlolasca ob taki novici enako osupla kakor vesela. Doživljaj z Usnjeno ustnico ju je prepričal, kako tuja sta temu narodu. Grozovita usoda, katere ju je v poslednjem trenutku rešilo Tekumzejevo junaštvo, jima je bila strašna pretnja. Le malo je manjkalo, da nista zdaj padla Sinu Bobnečega ptiča od veselja okrog vratu.

Ko je sonce naslednje jutro vzhajalo nad vrhovi na vzhodu, je Gašper poslednič pohitel v jutrnjem teku k reki. Kakega pol tisoča fantov je brumelo in vrilo okrog nje. Bil je poslednič pri njih, ta dan je bil v osredju vse pozornosti. Zdal se zdi, so mu hotele solze stopiti v oči, kajti priznati si je moral, da mu je nekoliko vendar težko, ko se poslavlja od številnih prijateljskov. Toda ob tem mu je bilo treba samo pomisliti, da bo v kratkem spet doma v domišljiji, mu je bilo treba predstavljati si materin obraz, kako se bo razjasnil ob svidenju — in tedaj so solze že bolj silile na oči, seveda iz čisto drugačnega vzroka...

Gašper je moral poslednji dan biti hraber.

Naposled se je približal čas odhoda. Gašper se je poslovil od Tekumzejevih staršev in bratov, s katerimi je bil le redko kdaj govoril, ker so bili ali znatno starejši ali znatno mlajši od Tekumzeja. In zdaj je stal Gašper z Lenko ob reki. Sin Bobnečega ptiča je že sedel v čolnu in čakal. Pasoči se klanj je zadovoljnih lic takisto sedel v čolnu — zdaj se je treba posloviti. Gašper je šel naokrog, vsakomur je stisnil roko. Mladi gorski levi so se prizadevali, da bi ostali ravnodušnega obraza. Leteči oblak, fant z drevesa, Volčji sin, Mesečev prijateljček — drug za drugim so stisnili Gašperju in Lenki desnico, potem so stopili nazaj k Tekumzeju, kakor da mu hočejo reči: saj veš, mi pa ostanemo tu. Dvojni orol je Gašperju domala zdrobil prste, tako čvrsto mu je stisnil roko; on je edini izmed indijanskih mladeničev pokazal nekaj razburjenja. To je bilo čisto nepričakovano, kajti ravno Dvojni orel, Konstalkov sin, je bil drugače miren kakor nihče drugi.

Kje pa tiči Mali lovec? Ni ga bilo. Sin Bobnečega ptiča spodaj v čolnu že kliče k odhodu. Vendar se Gašper in Lenka ne moreta odpraviti brez slovesa z Malim lovcem. Bratec in sestra se ogledujeta — in tedaj ugledata zgoraj med šotori mladeniča, ki že dirja nizdol po pobočju in že od daleč razburjeno maha in vpije.

— Seveda! si je jezavo mislila Lenka. — Ta ne more drugače. Ta mora biti vselej poslednji.

Zdajci je Mali lovec zasopel stal pred obema svetlolascema in je izročil Beli bojevniški puščici — tistega njenega mladega gorskega leva. Lenka je od jezze zardela do ušes; da je mogla kaj takega pozabiti! Pograbila je ljubkega puma z obema rokama in ga stisnila k sebi. Potem je dala Malemu lovču roko in mu jo je prijazno stisnila. Fant je od veselja globoko zardel, nekaj je jecjal v zadregi, potem se je obrnil in zbežal odtod... Ostali so se smejali. Saj so vsi vedeli, kako rad je imel Lenko.

Zdaj sta stala Gašper in Lenka pred Tekumzejem. Ta jima ni ponudil roke, ni hotel oponašati navade bledih lic, ki sta jo začela uvajati Brzonožec in Pu-

ščica. Napravil se je, kakor da obeh ponudnih rok ne vidi. Sam je dvignil svoje roke, da sta bili prazni dlanj obrnjeni k belima prijateljckoma. Potem se je z dlanmi počasi pogladil po čelu in lieth prekrizal je roke na prsih in se slovesno in resno priklonil, rekoč:

— Brzonožec in Bela bojevniška puščica naj ne pozabita, da sta z Rodom mladih gorskih levov iste krvi. Sklenjena je bila zaveza, ki se ne more več razrešiti. Reka naj mirno teče pod vašim čolnom! Tvoja misel, Brzonožec, naj bo čvrsta v vsaki nevarnosti. In tudi tvoja, sestra Bela bojevniška puščica!

Nastal je kratek odmor. Gašper ni vedel kaj odgovoriti in si je v zadregi grizel ustnice. Lenka je zardela stala pol koraka za brateem, lahko ga je dregnila in ga nato potegnila s seboj. Bratec je zmeden sledil sestrici. Ko je napravil nekaj korakov, se je nenadno obrnil, prekrizal je roke na prsih, kakor je bil poprej storil Tekumze, in se priklonil. Zdaj je tudi njemu šinila kri v glavo, kakor prej Lenki.

Bratec in sestrica sta prišla do besede šele, ko se je čoln odbil od brega. Indijanski otroci so z vpitjem tekli po bregu vstric s čolnom. Tekumze pa je ostal na mestu, kjer je prej stal. Okrog njega je bil zbran njegov Rod mladih gorskih levov. Tekumze je bil nekoliko vzvišen in je s tovariši vred zrl preko gruč indijanskih papuzov.

— Zdrav ostani, Tekumze, zdrav ostani! — sta klicala Gašper in Lenka in mahljala z rokama. Tekumze pa se ni ganil in ni gledal za njima. Njegova levica je počivala na glavi njegovega gorskega leva, ki je stal zvesto ob njem.

Tak je Tekumze ostal Gašperju in Lenki v spominu. Ko sta pozneje, čez leta, čula o njegovih junaštvih, sta si ga še vedno predstavljala kot mladeniča, stoječega mirno ob svojem vitkem srebrno sivem pumi, z njim pa majhno gručo prijateljev, gosto zbranih okrog njega in njegovega gorskega leva.

Džon Mzepasé — to je bil zdaj spet oni stari Džon, prijatelj in dohrotni zaščitnik, ki se mu kar nič ni prilegalo ime Sinu Bobnečega ptiča — Džon Mzepasé je tri tedne po tem slovesu izročil Gašperja in Lenko in njunega majhnega gorskega leva ljubljeni materi in očetu.

K O N E C